

Atelierul de lucru

**„Experiența poloneză în domeniul revitalizării urbane
ca bază pentru elaborarea unui concept de revitalizare a orașelor din Moldova”**

în cadrul proiectului

„Revitalizarea ca oportunitate pentru impulsivarea dezvoltării socio-economice a zonelor degradate din orașele moldovenești”.

„PROGRAMUL DE REVITALIZARE – INTRODUCERE”

23-28.10.2022 - Glodeni, Cupcini, Lipcani, Ghindești, Șoldănești și Telenești

Proiectul este cofinanțat în cadrul programului de cooperare poloneză pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polonia

„Revitalizarea zonelor urbane”

Subiecte

- Bazele juridice pentru realizarea revitalizării în Polonia.
- Definiții de bază legate de revitalizare.Principii de desfășurare a procesului de elaborare a unui program de revitalizare.
- Avantajele și dezavantajele dezvoltării diferitelor căi de revitalizare.Diagnosticarea stării - crearea unei bănci de date.
- Rolul și importanța programului de revitalizare. Întreprinderi și proiecte de revitalizare.
- Etapa de implementare a programului de revitalizare - implementarea proiectelor de revitalizare.
- Monitorizarea și evaluarea procesului de revitalizare.

Temeiul juridic

- Legea din 9 octombrie 2015 privind revitalizarea (Jurnalul Oficial, poziția 1777 din 3 noiembrie 2015).
- Articolul 18 alineatul (2) punctul 6 din Legea din 8 martie 1990 privind autonomia municipală (Monitorul Oficial 2015, poziția 1515), în conformitate cu Orientările Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării din 2 august 2016.
- Politica urbană națională 2023, adoptată de Consiliul de Miniștri la 20 octombrie 2015.

Ce este în act?

- Definiții
- Participarea publicului, inclusiv un catalog larg de părți interesate
- Comitetul de revitalizare
- Programul de revitalizare comunală (GPR)
- Implementarea proiectelor
- Transformarea programelor de revitalizare în GPR

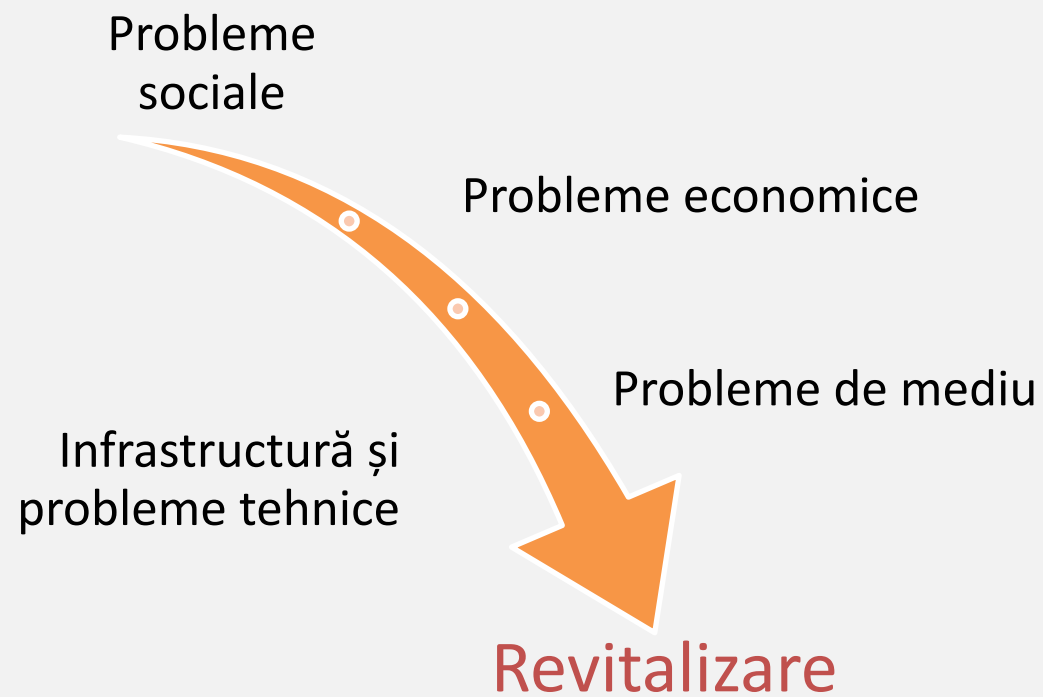

Necesitatea unui program - când?

Când ...

- ... municipalitatea nu funcționează într-un mod durabil.
- ... se identifică pe teritoriul municipiului o zonă de concentrare a unor fenomene sociale și economice sau de mediu sau tehnice sau spațial-funcționale negative sau fenomenele de criză menționate mai sus se manifestă pe teritoriul întregului oraș.
- ... este necesară implementarea unor măsuri de revitalizare

Necesitatea unui program - când?

Necesitatea unui program - de ce?

- Implementarea integrată a măsurilor de revitalizare.
- Revitalizarea socială și economică a zonelor revitalizate și, în consecință, a întregului oraș.
- Stimularea cooperării dintre cele trei sectoare.
- Concentrarea activităților de revitalizare într-o zonă de criză de importanță semnificativă pentru dezvoltarea orașului.

Definiția revitalizării

Revitalizarea este un proces de:

- scoaterea din criză a zonelor degradate prin acțiuni holistice, care implică proiecte interconectate care acoperă aspecte sociale și economice, spațial-funcționale, tehnice sau de mediu;
- intervenția integratoare în favoarea comunității locale, a spațiului și a economiei locale, concentrate teritorial;
- realizate în mod planificat și integrat prin programe de revitalizare.

Aspecte ale revitalizării

Sfera economică

Sfera spațială și
funcțională

Sfera socială

Sfera mediului

Sfera tehnică

Sfera socială

Fenomene diagnosticate:

- activitatea profesională a rezidenților
- starea materială a rezidenților
- nivelul de siguranță
- nivelul de educație
- nivelul de participare a locuitorilor la viața publică și culturală
- nivelul de capital social, inclusiv încrederea în societate

Domeniul tehnic

Fenomene diagnosticate:

- starea tehnică a clădirilor, inclusiv a celor cu destinație rezidențială
- soluții tehnice care să permită utilizarea eficientă a clădirilor, în special în ceea ce privește eficiența energetică și protecția mediului
- starea infrastructurii liniare

Sfera economică

Fenomene diagnosticate:

- nivelul de spirit antreprenorial în rândul rezidenților
- starea întreprinderilor
- numărul de servicii, magazine

Sfera mediului

Fenomene diagnosticate:

- starea mediului
- prezența deșeurilor care reprezintă o amenințare pentru viața și sănătatea oamenilor sau pentru starea mediului înconjurător
- valorile mediului natural

Sfera spațială și funcțională

Fenomene diagnosticate:

- disponibilitatea infrastructurii tehnice și sociale, de exemplu, accesul la școală, la centrul de sănătate și accesul la servicii
- accesul și calitatea serviciilor de bază
- adaptarea soluțiilor de planificare urbană la funcțiile în schimbare ale zonei (de exemplu, adaptarea spațiilor publice la nevoile persoanelor cu dizabilități).
- nivelul serviciilor de transport
- calitatea spațiilor publice

Conținutul minim al programului de revitalizare

Programul de revitalizare conține cel puțin:

- un diagnostic al factorilor și fenomenelor de criză, precum și al amplitudinii și naturii nevoilor de revitalizare;
- întinderea spațială a zonei (zonelor) de revitalizare, adică determinarea, pe baza altor documente strategice ale comunei sau a unui diagnostic și a identificării nevoilor de revitalizare, a teritoriului (teritoriilor) care au cea mai mare nevoie de sprijin;
- o viziune a stării zonei după revitalizare (efectul planificat al revitalizării);

Conținutul minim al programului de revitalizare.

- obiectivele de revitalizare și direcțiile de acțiune menite să elimine sau să reducă fenomenele negative care corespund nevoilor de revitalizare identificate;
- o listă de proiecte și acțiuni de revitalizare de bază planificate, precum și o descriere a acestora;
- caracteristicile altor tipuri de întreprinderi de revitalizare care pun în aplicare direcții de activități menite să elimine sau să reducă fenomenele negative care rezultă dintr-o situație de criză;
- o descriere a relațiilor dintre program și documentele strategice și de planificare ale comunei;

Conținutul minim al programului de revitalizare

- mecanismele de asigurare a complementarității între proiectele/întreprinderile individuale de revitalizare și între activitățile diferitelor entități și fonduri din zona vizată de programul de revitalizare;
- cadre financiare orientative pentru întreprinderi cu sume orientative de resurse financiare din diverse surse;
- mecanisme de implicare a locuitorilor, întreprinzătorilor și a altor entități și grupuri active în zona comunei în procesul de revitalizare; k. sistemul de execuție (implementare) a programului de revitalizare;
- un sistem de monitorizare și evaluare a eficienței acțiunilor și un sistem de introducere a modificărilor ca răspuns la schimbările din mediul programului.

Conținutul minim al programului de revitalizare

- Diagnoza inclusă în programul de revitalizare include o analiză a următoarelor sfere: socială, economică, de mediu, spațial-funcțională și tehnică pentru întreaga zonă a comunei și o diagnoză aprofundată a zonei de revitalizare.
- De o importanță deosebită este analiza aprofundată a problemelor sociale pentru a identifica nevoile de acțiuni anticipative de natură socială, care vor face posibilă pregătirea unor activități de revitalizare cu un caracter și un impact mai complex și mai cuprinzător, menite să sporească eficiența și durabilitatea proiectelor de revitalizare, precum și dorința și conștientizarea locuitorilor cu privire la posibilitatea de a participa la deciziile participative cu privire la zona vizată de programul de revitalizare.

Definiția unei zone degradate

O zonă degradată a unei municipalități aflată într-o stare de criză din cauza concentrării unor fenomene sociale negative, în special șomaj, sărăcie, criminalitate, nivel scăzut de educație sau de capital social, precum și un nivel insuficient de participare la viața publică și culturală, poate fi desemnată ca zonă degradată în cazul în care pe aceasta se manifestă, în plus, cel puțin unul dintre următoarele fenomene negative: economic, de mediu, spațial-funcțional, tehnic.

Desemnat prin intermediul unei rezoluții, al cărei proiect este consultat.

O zonă degradată poate fi împărțită în subzone, inclusiv în subzone fără limite comune, cu condiția ca în fiecare subzonă să fie identificată o situație de criză.

Definiția zonei de revitalizare

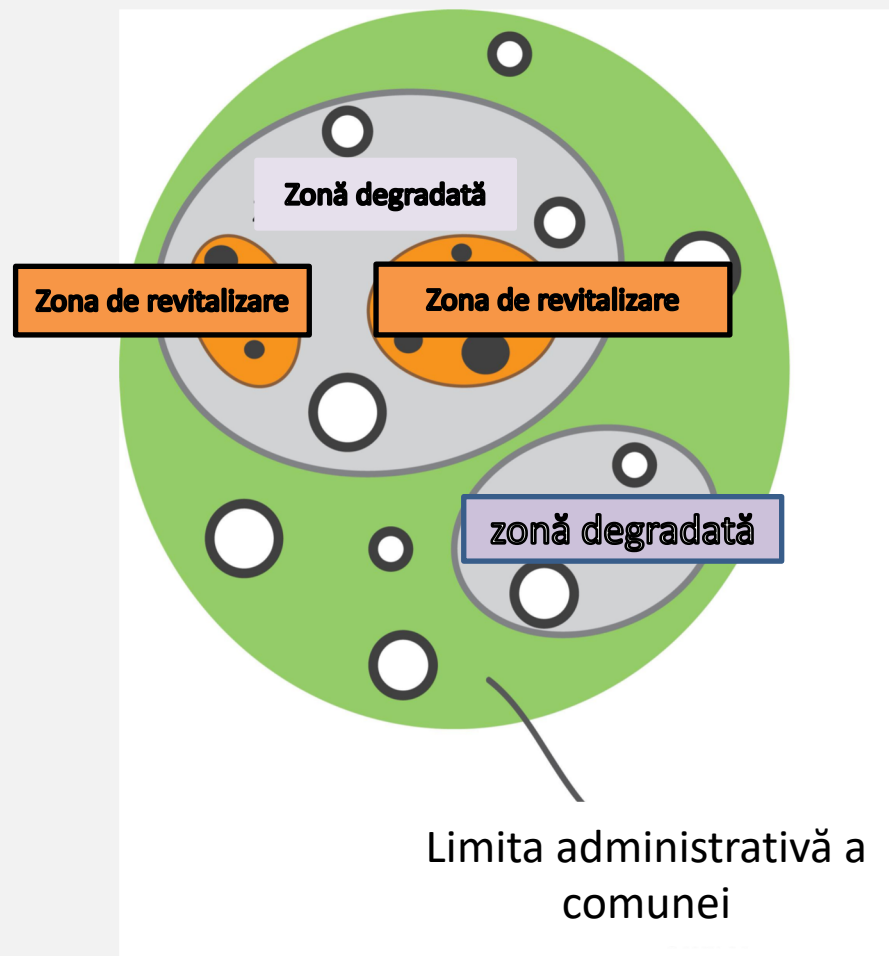
Este desemnată ca zonă de revitalizare o zonă de revitalizare care acoperă în totalitate sau parțial o zonă degradată, caracterizată printr-o concentrare deosebită a fenomenelor negative menționate mai sus, în care, având în vedere importanța sa pentru dezvoltarea locală, municipalitatea intenționează să realizeze o revitalizare.

Desemnată printr-o rezoluție, al cărei proiect face obiectul unei consultări.

Zona de revitalizare nu poate fi mai mare de 20% din suprafața orașului și nu poate fi locuită de mai mult de 30% din populația orașului.

Zona de revitalizare poate fi împărțită în subzone, inclusiv în subzone care nu au limite comune.

Zona degradată și zona de revitalizare

Participarea publicului, inclusiv un catalog cuprinzător al părților interesate

- Participarea socială include pregătirea, desfășurarea și evaluarea revitalizării într-un mod care să asigure participarea activă a părților interesate, inclusiv prin participarea la consultările publice și la activitatea comitetului de revitalizare.
- Printre părțile interesate de revitalizare se numără locuitorii orașului, inclusiv zonele degradate, autoritățile publice, inclusiv administrațiile locale, organizațiile sociale și antreprenorii.

Participarea publicului, inclusiv un catalog cuprinzător al părților interesate

- Consultările publice sunt conduse de primar sau de primarul orașului
- Formele de consultare publică sunt: colectarea de observații pe suport de hârtie sau în format electronic, inclusiv prin mijloace de comunicare electronică, în special prin e-mail sau prin formulare plasate pe site-ul web municipal în cauză, precum și prin reuniuni, dezbateri, ateliere de lucru, vizite de studiu, sondaje, interviuri, utilizarea de grupuri reprezentative sau colectarea de observații orale.

Comitetul de revitalizare

- Comitetul de revitalizare constituie un forum de cooperare și dialog între părțile interesate și autoritățile municipale în ceea ce privește aspectele legate de pregătirea, punerea în aplicare și evaluarea revitalizării și servește drept organism de avizare și consiliere pentru primar sau consiliul municipal.
- Normele de stabilire a componenței și a activităților comitetului de revitalizare sunt stabilite, prin intermediul unei rezoluții, de către consiliul municipal înainte de adoptarea programului de revitalizare a municipiului sau în termen de cel mult 3 luni de la data adoptării acestuia. Adoptarea unei rezoluții este precedată de consultări publice.
- Serviciile organizatorice pentru Comitetul de revitalizare sunt asigurate de către primar.

Programul de revitalizare municipală

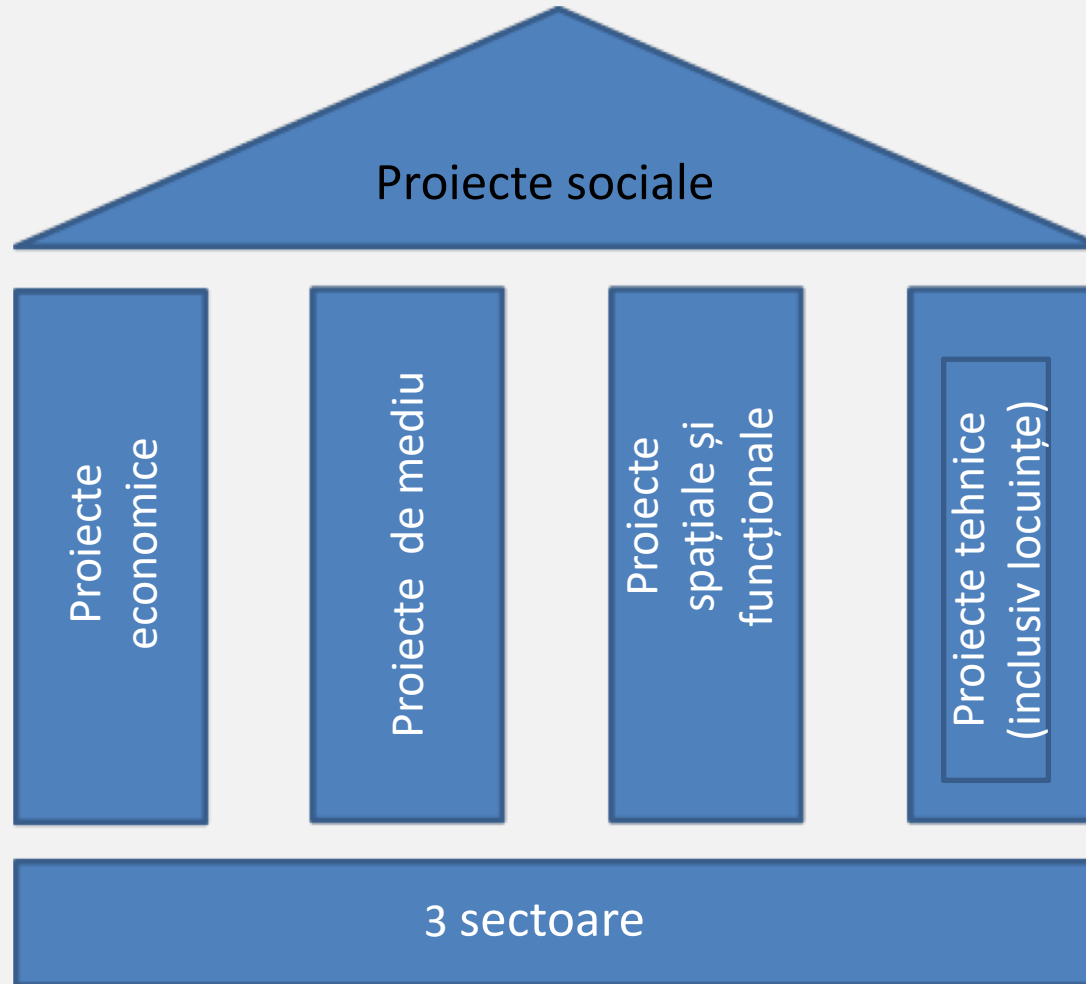
- Programul de revitalizare a municipiului este adoptat, prin intermediul unei rezoluții, de către consiliul municipal.
- Programul municipal de revitalizare se elaborează pentru zona de revitalizare desemnată prin intermediul unei rezoluții.
- În cazul în care zona de revitalizare este împărțită în subzone, programul municipal de revitalizare se elaborează odată cu împărțirea în subzone.
- Se consultă și se exprimă.
- Acesta este elaborat în urma unei rezoluții a consiliului și adoptat printr-o rezoluție a consiliului în vederea punerii în aplicare.

Întreprinderi și proiecte de revitalizare.

Programul de revitalizare prevede eliminarea investițiilor selective, care vizează doar efectul rapid de îmbunătățire a esteticii spațiului, axate doar pe măsuri de renovare sau modernizare care nu au ca rezultat schimbări structurale în zona degradată/revitalizată.

Întreprinderi și proiecte de revitalizare.

Etapa de implementare a programului de revitalizare - implementarea proiectelor de revitalizare

Activitățile de revitalizare planificate pentru a fi realizate în cadrul proiectelor de revitalizare au ca scop scoaterea din criză a zonelor degradate pentru a reduce sărăcia din zonă/regiune. Aceste activități trebuie să conducă, printre altele, la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor și la revitalizarea economică și socială a zonei degradate. O condiție prealabilă pentru succesul măsurilor de revitalizare este necesitatea de a crește gradul de cuprindere a acestora.

Sistemul de implementare a Programului va asigura condițiile pentru implementarea eficientă a proiectelor de revitalizare prin:

- acțiuni dedicate revitalizării,
- tratamentul preferențial al proiectelor implementate în zonele degradate,
- punerea în aplicare a sprijinului dedicat comunităților și persoanelor amenințate de excluziune socială din zonele revitalizate.

Etapa de implementare a programului de revitalizare - punerea în aplicare a proiectelor de revitalizare cont.

Ca parte a activităților de revitalizare, este planificată implementarea unor proiecte de infrastructură menite să restabilească sau să dea noi funcții zonelor degradate din punct de vedere social, economic și ecologic, subordonate și orientate spre rezolvarea problemelor sociale diagnosticate.

Etapa de implementare a programului de revitalizare - implementarea proiectelor de revitalizare

Obiectivul revitalizării este reînnoirea spațiilor urbane degradate, ceea ce duce la rezolvarea problemelor sociale diagnosticate în aceste zone.

Sarcini în domeniul reconstrucției și adaptării profunde a obiectelor și zonelor degradate, care vizează în special îmbunătățirea calității utilizării spațiului, eliminarea izolării zonelor cu probleme și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor din zonele degradate.

Etapa de implementare a programului de revitalizare - implementarea proiectelor de revitalizare

Investițiile în infrastructura de revitalizare care vizează rezolvarea problemelor sociale diagnosticate vor consolida eforturile de reducere a concentrației sărăciei și a excluziunii sociale a locuitorilor din zonele revitalizate.

Acestea vor permite, de asemenea, reînnoirea spațiilor urbane degradate, contribuind la consolidarea potențialului de dezvoltare al acestora.

Etapa de implementare a programului de revitalizare - implementarea proiectelor de revitalizare

Indicatori de rezultat direct:

Numărul de persoane care utilizează facilitățile de infrastructură socială/culturală/turistică care fac obiectul proiectului.

Suprafața de teren pregătită pentru activități economice.

Suprafața utilă a clădirilor pregătite pentru activitatea economică.

Numărul de întreprinderi situate în zonele revitalizate.

Etapa de implementare a programului de revitalizare - implementarea proiectelor de revitalizare

Tipuri de proiecte:

- Reconstrucția, renovarea sau modernizarea clădirilor degradate pentru a le reda sau a le conferi noi funcții de utilitate, împreună cu amenajarea terenului.
- Proiecte cuprinzătoare care cuprind reabilitarea zonelor degradate împreună cu reconstrucția și adaptarea clădirilor degradate pentru a restabili sau a da o nouă utilizare zonei.
- Lucrări de restaurare și conservare a clădirilor istorice, a clădirilor situate în zona de conservare și a clădirilor cu valoare arhitecturală și importanță istorică, precum și a echipamentelor acestora, în scopul de a le restaura sau de a le conferi noi funcții utilitare.

Etapa de implementare a programului de revitalizare - implementarea proiectelor de revitalizare

Tipuri de proiecte:

- Amenajarea și dezvoltarea spațiilor publice degradate pentru a le reface sau a le da noi funcționalități.
- Achiziționarea de echipamente - numai ca parte a proiectelor de adaptare a clădirilor.
- Construcția și modernizarea infrastructurii tehnice.
- Lucrări de construcție și modernizare a drumurilor locale (comunale și districtuale).
- Crearea de zone de siguranță și prevenirea infracționalității în zonele din orașe cu risc social patologic.
- Dezvoltarea spațiilor verzi urbane.
- Reconstrucția, renovarea sau modernizarea clădirilor în vederea adaptării la activitățile întreprinderilor, împreună cu achiziționarea de echipamente.

Etapa de implementare a programului de revitalizare - implementarea proiectelor de revitalizare

Tipuri de executanți de proiecte:

- TSU și sindicatele, acordurile și asociațiile acestora.
- Unități organizatorice ale administrației publice locale din sectorul finanțelor publice cu personalitate juridică.
- Servicii de salvare și de siguranță publică.
- Întreprinderile sociale (Programul național de dezvoltare a economiei sociale).
- Entități care funcționează pe baza unui parteneriat public-privat.
- Societăți de drept comercial (majoritatea acțiunilor sau a titlurilor de participare sunt deținute de JST).
- Organizații neguvernamentale
- Entități aparținând sectorului finanțelor publice.
- IMM-URILE.

Etapa de implementare a programului de revitalizare - implementarea proiectelor de revitalizare

Limitele și restricțiile privind punerea în aplicare a proiectului:

- O condiție necesară pentru implementarea activităților de investiții este ca acestea să fie subordonate și orientate spre rezolvarea problemelor sociale diagnosticate.
- Toate întreprinderile care beneficiază de sprijin trebuie să ia în considerare necesitatea de a adapta infrastructura și echipamentele la nevoile persoanelor cu handicap.
- Activități menite să îmbunătățească accesibilitatea la serviciile sociale.
- Cheltuielile pentru conservarea/restaurarea echipamentelor clădirilor incluse în registrul monumentelor istorice, a clădirilor situate în zona de protecție și a clădirilor cu valoare arhitecturală și importanță istorică care nu sunt incluse în registrul monumentelor istorice vor fi eligibile numai dacă lucrările sunt necesare pentru a asigura sau a restabili funcțiile utile ale acestora.

Etapa de implementare a programului de revitalizare - implementarea proiectelor de revitalizare

Limitele și restricțiile privind punerea în aplicare a proiectului:

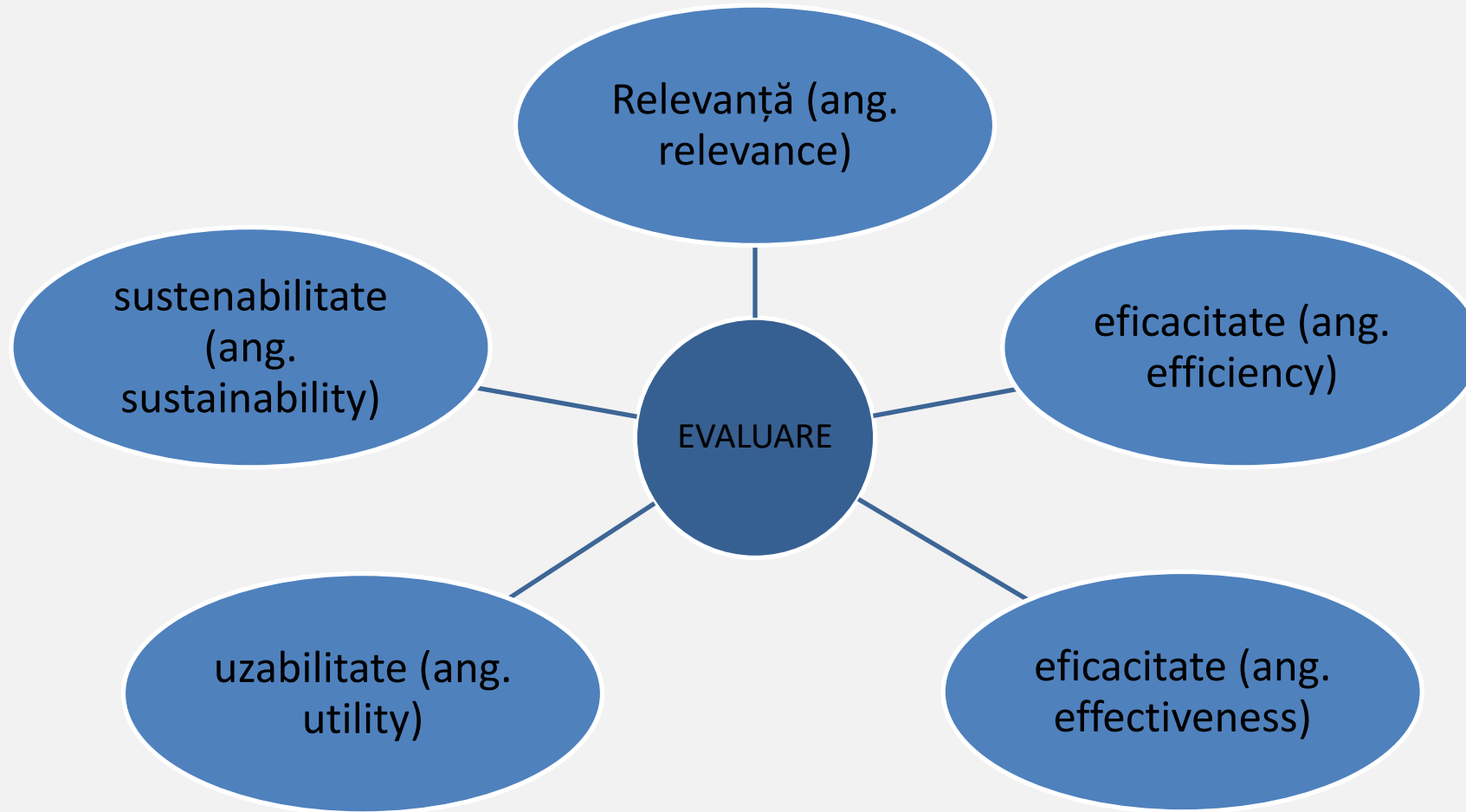
- Lucrările în domeniul echipării centrului de monitorizare și în domeniul adaptării spațiilor pentru a îndeplini funcția de centru de monitorizare vor fi eligibile numai dacă proiectul prevede achiziționarea și instalarea sistemelor de monitorizare.
- Investițiile privind infrastructura tehnică externă și în domeniul drumurilor locale sunt acceptabile numai în situații justificate de coeziunea operațiunii implementate, inclusiv de imposibilitatea de a obține rezultatele preconizate fără implementarea unui anumit element.
- De regulă, construcția de clădiri noi nu este un proiect de revitalizare. Proiectele care implică reconstrucția clădirilor degradate într-o măsură care face imposibilă regenerarea/renovarea acestora constituie o excepție.

Etapa de implementare a programului de revitalizare - implementarea proiectelor de revitalizare

Limitele și restricțiile privind punerea în aplicare a proiectului:

- Se acordă prioritate proiectelor: care generează noi locuri de muncă, contribuie la îmbunătățirea eficienței energetice, oferă o soluție cuprinzătoare la problema zonei degradate, prezintă o complementaritate cât mai mare cu proiectele sociale.

Criteria de evaluare a programului de revitalizare

Vă mulțumim pentru atenție!

www.revitalizare.eu

Facebook.com/Revitalizare.eu